

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____

(підпис)

“ ___ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072-Фінанси, банківська справа та страхування
за освітньою програмою «Банківська справа»
на тему:
«ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ»

Виконавець:

Студент факультету фінансів та
банківської справи, 41 групи
Димов Родіон Олександрович

_____

/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Жердецька Л.В.

(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Одеса 2020

АНОТАЦІЯ

Димов Р.О. «Оцінка прибутковості банків України»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «072-Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою «Банківська справа».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглянуті теоретичні аспекти банківської прибутковості. Розкрито економічний зміст та функції прибутку. Охарактеризовано види та складові прибутку банку. Визначено основи законодавчого регулювання отримання прибутку банками.

Проаналізовано чинники прибутковості банків. Визначено вплив макроекономічних та мікроекономічних чинників на співвідношення доходів та витрат банків. Визначені тенденції зміни показників прибутковості банківської системи України. Здійснено оцінку прибутковості АБ «Південний».

Проведено оцінку макроекономічних чинників прибутковості банків за країнами світу. Проведено стрес-тестування показника рентабельності активів залежно від рівня кредитного ризику.

Ключові слова: банк, банківська система, фінансові результати банку, прибуток, прибутковість, віддача активів та капіталу, стрес-тестування прибутковості.

ANNOTATION

Dimov RO " Ukrainian banks profitability assessment "
Qualifying work for a bachelor's degree
in the specialty "072-Finance, Banking and Insurance"
under the educational program "Banking".
Odessa National Economic University. - Odessa, 2020.

The theoretical aspects of bank profitability are considered in the work. The economic content and functions of profit are revealed. The types and components of the bank's profit are described. The basics of legislative regulation of profit generated by banks are determined.

The factors of bank profitability are analyzed. The influence of macroeconomic and microeconomic factors on the ratio of income and expenses of banks is determined. The tendencies of change of indicators of profitability of the banking system of Ukraine are defined. The profitability of JSB "Pivdennyi" was assessed.

An assessment of macroeconomic factors in the profitability of banks around the world has been done. Stress testing of the return on assets depending on the level of credit risk was performed.

Key words: bank, banking system, financial results of the bank, profit, profitability, return on assets and capital, stress testing of profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРИБУТКОВОСТІ В БАНКІВСЬКІЙ СПРАВІ	7
1.1. Економічний зміст та функції прибутку.....	7
1.2. Види та складові прибутку банку.....	13
1.3. Законодавче регулювання отримання прибутку банками	17
Висновки до першого розділу.....	23
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ	24
2.1. Аналіз чинники прибутковості банків	24
2.2. Тенденції зміни показників прибутковості банківської системи України	30
2.3. Оцінка прибутковості АБ «Південний»	42
Висновки до другого розділу	50
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ОЦІНКИ ПРИБУТКОВОСТІ БАНКІВ	52
3.1. Оцінка макроекономічних чинників прибутковості банків: світовий досвід	52
3.2. Стрес-тестування показника рентабельності залежно від рівня кредитного ризику	58
Висновки до третього розділу	66
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72

ВСТУП

Актуальність роботи. Новітні тенденції розвитку банківництва обумовлені необхідністю подолання негативного впливу глобалізації на світові фінансові ринки та потребують впровадження нових підходів до управління діяльністю банків на макро- та мікрорівнях. Руйнівні наслідки впливу світової фінансової кризи на умови функціонування вітчизняних банків ускладнюються нестабільністю внутрішнього політичного та економічного середовища. Це потребує від банків України використання таких методів управління, які б відповідали вимогам фінансової глобалізації, інформаційного суспільства та викликам сучасності. Ваговою складовою створення ефективного механізму фінансового менеджменту банку є побудова науково обґрунтованої системи оцінки продуктивності банківського бізнесу.

Оцінка продуктивності банківської діяльності є одним з найважливіших пріоритетів банківської діяльності. Саме від того, як продуктивно працює окремий банк, залежить продуктивність роботи банківської системи в цілому. Для підвищення продуктивності банківської діяльності в першу чергу потрібно правильно її оцінити. Але в даний час ще не всі питання фінансового менеджменту в банку опрацьовані вітчизняними авторами досить глибоко, що обумовлено специфікою діяльності комерційного банку як єдиного економічного суб'єкта, системно керуючого всіма функціями грошей.

Розвиток банківського бізнесу залежить від подальшого зростання продуктивності, що належить до основних факторів забезпечення конкурентоспроможності банків і свідчить про прогресивний процес його розвитку. Для банків створення необхідних передумов зростання продуктивності як основного джерела ефективного економічного розвитку набуває в умовах жорсткої конкуренції першочергового значення.

Таким чином, дослідження оцінки продуктивності діяльності банку є актуальним і практично значимим.

Метою дипломної роботи є удосконалення методичних засад оцінки прибутковості банків України.

Досягнення поставленої мети потребує вирішення в дослідженні наступних завдань:

- розкрити економічний зміст та функції прибутку;
- охарактеризувати види та складові прибутку банку;
- визначити основи законодавчого регулювання отримання прибутку банками;
- проаналізувати чинники прибутковості банків;
- визначити тенденції зміни показників прибутковості банківської системи України;
- здійснити оцінку прибутковості АБ «Південний»;
- оцінити макроекономічні чинники прибутковості банків за країнами світу;
- провести стрес-тестування показника рентабельності залежно від рівня кредитного ризику.

Об'єкт дослідження – це процеси оцінки прибутковості банків.

Предмет дослідження – це теоретико-методологічні засади оцінки прибутковості банків.

Методологія дослідження. Методологічну основу дослідження склали загальнологічні, теоретичні та емпіричні методи пізнання: аналіз і синтез, абстрагування, узагальнення, індукція (обґрунтування теоретичних основ ефективності, прибутковості та продуктивності банківського бізнесу); алгоритмізація (розробка методичних рекомендацій щодо покращання процесів управління прибутковістю банківського бізнесу в Україні); статистичні методи (оцінка чинників прибутковості банківського бізнесу в Україні).

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативні акти Верховної Ради України і Національного банку України, що регулюють банківську діяльність, монографії, наукові статті та інші праці вітчизняних і

зарубіжних авторів, присвячені вирішенню проблем управління продуктивністю банківського бізнесу, дані Держкомстату України, дані Національного банку України. Для безпосереднього аналізу результатів функціонування банків використано дані офіційних періодичних видань Національного банку України та офіційного сайту Національного банку України, оперативні дані банків.

Публікації. Димов Р. Оцінка прибутковості банків України // Трансформації банківського бізнесу в умовах діджиталізації: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Одеса 11-12 квітня 2020 р.): Одеса: ОНЕУ, 2020.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Розкрито економічний зміст та функції прибутку. Різниця між доходами і витратами комерційного банку складає його валовий прибуток (валовий дохід). Показник валового прибутку (без обліку сплати податків і розподілу залишкового прибутку) дає характеристику ефективності діяльності комерційного банку. Кінцевим фінансовим результатом діяльності комерційного банку є прибуток до оподаткування (балансовий прибуток), який утворюється внаслідок руху грошових потоків, що характеризують доходи і витрати банку. Визначено, що до функцій прибутку відносять наступні: компенсаційно-гарантійна розвиваюча, капіталотворча, інноваційна, іміджева, розподільна, оціночна, інвестиційна.

2. Охарактеризовано види та складові прибутку банку. Прибуток – це головний показник результативності роботи банку. Кількісний і якісний аналіз прибутковості робиться з метою з'ясування фінансової стійкості банку й оцінки ефективності його роботи за визначений період часу. Доходи і витрати комерційного банку є чинниками першого ряду щодо формування прибутку. В узагальненому вигляді прибуток є різницею між доходами, отриманими банком за відповідний період внаслідок своєї діяльності, та витратами, здійсненими за той же період для забезпечення цієї діяльності.

3. Визначені основи законодавчого регулювання отримання прибутку банками. Об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України і за її межами, який визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг і суми інших витрат звітного податкового періоду. Під час визначення ринкового діапазону рентабельності використовуються значення показників рентабельності, що визначаються за результатами не менше трьох

зіставних операцій, у тому числі здійснених платником податків, за умови, що зазначені операції були здійснені з особами, які не є пов'язаними.

4. Проаналізовано чинники прибутковості банків. Фактори, які впливають на прибуток комерційного банку, є багаточисельними, але фактично, прибутковість банку залежить від доходів та витрат. Отже, для отримання правильної відповіді на питання удосконалення методів прибутковості значну роль відіграє дослідження проміжних показників — витрати, дохід, прибуток. У дослідженні проаналізовано прибутковість банків України як співвідношення їхніх сукупних доходів й витрат. Встановлено, що 32,5 % динаміки рівня прибутковості банків пояснюється коливанням індексу споживчих цін. Рівень R-квадрату 32,5 % є достатнім для подібних економічних моделей. Також аргументовано, що при інфляції вище 20% прибутковість банків сягає від'ємного значення. Можна зробити висновок, що банки є прибутковими в умовах, коли індекс споживчих цін не перевищує 20%.

5. Визначено тенденції зміни показників прибутковості банківської системи України. Протягом 2019-2018 рр. показник рентабельності власного капіталу банків продовжував зростати. Позитивно на цю динаміку вплинули мажа прибутку та коефіцієнт використання активів – це є чинники ефективності та прибутковості проведення банківських операцій. Водночас мультиплікатор власного капіталу негативно вплинув на значення рентабельності. Однак цей чинник не можна розглядати як негативний, оскільки зменшення мультиплікатору означає підвищення достатності капіталу банків, що є чинником їх фінансової стійкості. Отже, банки збільшення прибутку спрямовували на збільшення капіталу для створення «подушки безпеки» у кризових умовах. Якщо зміни тенденції зміни рентабельності банків протягом січня-лютого 2020 року продовжать позитивну динаміку, можна буде казати про зростання віддачі власного капіталу й в 2020 році. Проте, як неодноразово зазначалося вище, є низка

чинників, які ймовірно чинитимуть негативний вплив на рентабельність банківського сектору економіки України.

6. Здійснено оцінку прибутковості АБ «Південний». Прибутковість власного капіталу АБ «Південний» була позитивною протягом усього досліджуваного періоду (на відміну від банківської системи України). В 2017 році динаміка віддачі власного капіталу банку була позитивною, однак негативно вплинули такі показники як чиста маржа прибутку та коефіцієнт використання активів, а позитивно – лише мультиплікатор капіталу. В 2018 році рентабельність також зросла. Зростання цього року було найбільш якісним: позитивно вплинули чиста маржа прибутку та коефіцієнт використання активів, які повністю перекрили негативний вплив мультиплікатору капіталу. В 2019 році показник рентабельності власного капіталу незначно знизився: негативний вплив був зумовлений скороченням коефіцієнту використання активів (дохідність активів), який частково був перекритий зростанням чистої маржі прибутку та мультиплікатору власного капіталу. В цілому діяльність АБ «Південний» характеризується меншими коливаннями рентабельності порівняно із системою; прибутковість банку є більш стабільною.

7. Оцінено макроекономічні чинники прибутковості банків за країнами світу. За результатами аналізу виявлено наявність позитивного впливу динаміки ВВП на прибутковість банківського сектора економіки в 2007 році. В 2017 році зв'язок між показниками також позитивний, проте його щільність значно нижча. На цій основі зроблено висновок, що банківський та реальний сектори економіки нерівномірно відновлюють позитивні результати. Встановлено, що вплив інфляції найкраще описується параболою – помірні темпи інфляції свідчать про економічне зростання та позитивно впливають і на банківський сектор, проте при значному підвищенні рівня цін позитивний вплив нівелюється, а висока інфляція спричиняє й погіршення рентабельності банків. Водночас такий вплив є несуттєвим, оскільки щільність зв'язку

незначна, тому підтвердження теоретичного припущення можна вважати слабким.

8. Розроблено методику та проведено стрес-тестування показника рентабельності банків залежно від рівня кредитного ризику. Сценарії стрес-тестів для банківської системи полягають в оцінці прибутку банківської системи у випадку зростання ризику до 30, 35 та 40 % для першого, другого та третього сценаріїв відповідно. У середньому по банківській системі України рівень кредитного ризику вищий, проте й рівень прибутковості значно вищий, ніж за результатами діяльності АБ «Південний». Тому банківський сектор в цілому більш стійкий до негативної зовнішньої ситуації, ніж АБ «Південний», а підвищення ризикованості активів з 25 до 30 % призведе до збитковості на рівні -1,77%. У той час, як зростання ризикованості активів АБ «Південний» з 5 до 10% спричинить збитки в розмірі 2,87% активів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білок М. Д. Економічна сутність прибутку в умовах трансформації економіки // Форм. ринкових відносин в Укр. - 2007. - №11. - С. 130 -132.
2. Іщенко Є. Прибуток як критерій ефективності функціонування підприємства // Економіст. - 2005. - №8. - с. 90 - 92.
3. Мочерний С. В. Політекономія - К., 2002. - С. 332 - 340.
4. Основи економічної теорії / Под ред. Г. Н. Климко. - 3-е изд. - К., 2001. - С. 223 -224.
5. Сучасна економіка / За ред. О. Ю. Мамедова. - 2-е вид. - Р. на - Д., 1998 - С. 361 -367.
6. Філіноненко А. С. Фінанси підприємства - К., 2002. - С. 53 -64.
7. Шірягіна О. Є. Прибуток підприємства - історичний аспект // Формування ринкових відносин в Україні. - 2007. - №12. - С. 156 - 159.
8. Фінанси підприємств: конспект лекцій / В.М. Вареник . – Д.: Вид-во Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2014. – с.230.
9. Електронний словник. URL: <https://the-definition.com/term/bank-profitability>
10. Електронний словник. URL: https://pidruchniki.com/18100713/bankivska_sprava/analiz_dohodiv_vitrat_pributku_banku
11. Міщенко В.І. Банківські операції: Підручник / В.І. Міщенко, Н.Г. Слав 'янська, О.Г. Коренєва. — 2-е вид., переробл. і доп. — К. : Знання, 2007. - 233 - 236 с.
12. Василик О. Д. Податкова система України: Навчальний посібник. – К.: ВАТ «Поліграфкнига».- 2004, – 476с., с. 97
13. Податковий кодекс України: чинне законодавство станом на станом на 17 лютого 2020 року: – К.: Алеута; Центр учбової літератури, 2020. – 584 с.

14. Сербина, О. Г. Вплив оподаткування на дохідність і напрями розвитку банківської діяльності / О. Г. Сербина // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – № 20. 4 – С. 262-268., с. 263
15. Сало, І. В. Оподаткування банків: навчальний посібник / І. В. Сало, І. І. Д'яконова, Н. Г. Євченко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 208 с., с. 214
16. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 07. 12. 2000 № 2121-III. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
17. Закон України Про оподаткування прибутку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-18>
18. Банківські операції: підручник / А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна та ін. / За ред. д-ра екон. наук А.М. Мороза. — К.: КНЕУ, 2000. — 384 с.
19. Демчук Н.І. Управління грошовою по& зицією та обов'язковими резервами банку / Н.І. Демчук, А.Н. Коваль // Міжнародний нау& ковий журнал "Інтернаука". — 2017. — №2 (24). — С. 22—28.
20. Аналіз банківської діяльності : підручник [Електронний ресурс] / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; за ред. А. М. Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2004. – 599 с. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua/content/view/304/54/>
21. Аванесова Н. Е. Основні підходи до визначення категорії ефективність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2008dec/6_ avanesova.htm.
22. Бізнес-словник: економіка, фінанси, банки, інвестиції, кредити : англо-укр. ; понад 12 500 термінів / [уклад. С. Я. Єрмоленко, В. І.Єрмоленко]. – К. : Школа, 2002. – 720 с.
23. Герасименко С. С. Статистика : Підручник [Електронний ресурс] / за наук. ред. д-ра екон. наук С. С. Герасименка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2000. – 467 с. – Режим доступу :

<http://lection.com.ua/statistics/stat/otsinkiefektivnosti-bankivskoyi-diyalnosti-statistika>.

24. Дехтяр Н. А. Ефективність фінансів державного сектору економіки: сутність, значення та фактори формування / Н. А. Дехтяр, І. М. Боярко, О. В. Дейнека // Інноваційна економіка. – 2011. – № 1. – С. 194–201.

25. Кириченко О. Банківський менеджмент : навчальний посібник / О. Кириченко, І. Гиленко, А. Ягченко. – К. : Основи, 1999. – 671 с.

26. Коваль В. М. Грошові потоки в механізмі функціонування комерційного банку / В. М. Коваль // Вісник Української академії банківської справи. – 2000. – № 1 (8). – С. 48–50.

27. Ковшова М.В., Куцеба С.М. Управління прибутком і доходами банку // Фінансова життя. 2015. № 1. С. 55-58.

28. Сметанюк О. А. Етимологія категорії “ефективність управління організацією” / О. А. Сметанюк, О. П. Созівець // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 8(98). – С. 136–140.

29. Солодкая М. С. Надежность, эффективность, качество систем управления [Электронный ресурс] / М. С. Солодкая. – Режим доступа : <http://credonew.ru/content/view/149/24>.

30. Рибалка О. О. Удосконалення сутності поняття “ефективність банківського бі- знесу” [Електронний ресурс] / О. О. Рибалка. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/6716/1/Rybalka%201.pdf>.

31. Шипович Ю. В. Актуальні питання оцінки ефективності прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів про охорону довкілля [Електронний ресурс] / Ю. В. Шипович. – Режим доступу : <http://www.law-property.in.ua/articles/41-current-issues-evaluation-of-supervision-of-the-observance-and-applicationof-laws-on-environmental-protection.html>.

32. Dictionary of banking and finance. Third edition [originally published by Peter Collin]. – 1991. – 400 p.

33. Mouzas S. Efficiency versus Effectiveness [Електронний ресурс] / S. Mouzas. – Режим доступу : <http://www.impgroup.org/uploads/papers/4729.pdf>
34. Хайлук С.О. Аналіз зміни продуктивності діяльності вітчизняних банків./ С.О. Хайлук// Банківська справа – Київ: Вид-во «Знання», 2011. – №2 – С. 3-11
35. Bauer P.W., A.N. Berger, G.D. Ferrier, D.B. Humphrey. Consistency Conditions for Regulatory Analysis of Financial Institutions: A Comparison of Frontier Efficiency Methods // Journal of Economics and Business, 1998. – v2. – pp. 85-114.
36. Beccalli E., B. Casu, C. Girardone. Efficiency and Stock Performance in European Banking // Journal of Business Finance & Accounting, 2006. – v1/2. – pp. 245-262.
37. Welch P. Measuring efficiency in the finance factory: time for a rethink // Journal of Financial Transformation, 2006. – v2. – pp. 51-60.
38. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: Монографія /– Вид. 2-ге без змін.– К.: КНЕУ, 2006.– 292 с.
39. Маслова Н. О. Підвищення ефективності маркетингових комунікацій комерційного банку: канд. екон. наук: 08.06.01 / Київський національний торговельно- економічний ун-т. - К., 2005. – 27 с.
40. Козоріз М. А. Основні напрями підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ / М. А. Козоріз, І. М. Лис // Регіональна економіка № 2, 2009 -95-102 с.
41. Масленченков Ю.С. Экономика банка. Разработка по управлению финансовой деятельностью банка. / Ю.С. Масленченков , А.П Дубанков. – М.: Издательская группа «БЦД пресс», 2002 г. – 168с.
42. Островська Н.С. Контролінг ризиків у банку як метод формування банківського менеджменту / Островська Н.С // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету].

Економічні науки- 2014.Вип.27. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvbdfa_2014_27_11.pdf

43. Стефанік І.Б. Поняття, сутність і причини виникнення контролінгу // Фінанси України. – 2005. – №2. – С.146-153.

44. Шульга Н.П. Інструменти та методи банківського контролінгу/ Шульга Н.П // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка, Вип.60-61, 2002- 87-89 с.

45. Баландин Б. М. Информационно-аналитическое обеспечение управления активами и пассивами банка / Б. М. Баландин // Деньги и кредит, №10, 2002 - 40–42 с.

46. Шульга Н.П. Контролінг як сервісна підтримка управління банком / Шульга Н.П. // Торгівля і ринок України: Збірник наукових праць з проблем торгівлі і громадського харчування Донецького державного університету економіки і торгівлі, Випуск 19. – Т.2 – Донецьк: ДонДУЕТ, 2005- 134-141 с.

47. Попов В. А. Моделирование бизнес-процесса управления финансовыми ресурсами банковского учреждения //Радіоелектронні і комп'ютерні системи. – 2014. – №. 4. – С. 163–169.

48. Рубцова О. О., Рудянова Т. Н. Управление ресурсами банковского учреждения путем оптимизации структуры баланса // Бизнес информ. – 2014. – №. 5.

49. Федосова Г. Бюджетирование как процесс планирования движения ресурсов / Г. Федосова // Финансовая консультация. – 2010. – № 5. – С. 20-31

50. Смачило В. В. Особливості бюджетування на основі виділення центрів обліку та відповідальності / В. В. Смачило // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 4 (34). – С. 148-154.

51. Давидович, І. Є. Контролінг: Навчальний посібник / І. Є. Давидович. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 552 с.

52. Догадайло Я. В. Контролінг: Навчальний посібник / Я. В. Догадайло. – Х. : НАДУ, 2011 – 57 с.

53. Шульга Н.П. Управління стратегічним портфелем банку та роль контролінгу в його сервісній підтримці / Шульга Н.П. // Світ фінансів. № 2(3), 2005 – 80-88с.

54. Жердецька Л.В. Теоретико-методичні засади організації процесів фінансового управління в банку / Л. В. Жердецька // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія історія, № 27 (206), 2013 - 59-70 с.

55. Офіційний сайт Національного Банку України. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097.

56. Доходи та витрати банків України. [Електронний ресурс]. Режим доступу:

https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593

57. Індeksi промислової продукції в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/prom.htm

58. Дані фінансової звітності банків України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31246184

59. Динаміка ВВП. Дані Світового банку. URL: <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.MKTP.KD.ZG#>

60. Щорічна інфляція. Дані Світового банку. URL: <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.MKTP.KD.ZG#>

61. Дані щодо віддачі активів. Дані Світового банку. URL: https://datacatalog.worldbank.org/search?search_api_views_fulltext_op=AND&query=ROA&sort_by=search_api_relevance&sort_by=search_api_relevance

62. Електронний словник. URL: <https://www.investopedia.com/terms/r/returnonassets.asp>

63. Жердецька Л.В. Системний банківський ризик: причини та напрями регулювання [Монографія] / Л. В. Жердецька. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2017. – 353 с.

64. Ukraine: Financial System Stability Assessment, including Reports on the Observance of Standards and Codes on the following topics: Monetary and Financial Policy Transparency, Banking Supervision, and Payment Systems // <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2016/12/30/Ukraine-Financial-System-Stability-Assessment-including-Reports-on-the-Observance-of-16988>

65. Підходи НБУ до стрес-тестування банків у 2018 році // <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=65952478>

66. Review of the financial sector assessment program: further adaptation to the post crisis era. September 2014 // <http://www.imf.org/external/pp/ppindex.aspx>; Financial sector assessment program technical note—systemic risk analysis. July 2018 // <http://www.imf.org/external/np/fsap/fssa.aspx>